

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 września 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. 2017.2148 t.j.) odmówił M. W. prawa do świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż przyczyną stwierdzenia braku podstaw do świadczenia przedemerytalnego było nieudokumentowanie rozwiązania stosunku pracy w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia – w ostatnim zakładzie pracy tj. (...) w okresie 11.09.17-15.01.19, gdzie M. W. ostatnio wykonywał pracę na podstawie umowy agencyjnej – zlecenia oraz nieudowodnienie ciągłości i kolejności zdarzeń, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy. Zdaniem organu rentowego okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych musi być poprzedzony wyłącznie okresem pobierania renty. Wykonywanie umowy zlecenia – umowy agencyjnej w okresie pomiędzy ustaniem prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy a uzyskaniem statusu osoby bezrobotnej, wyklucza możliwość przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego.

/decyzja - k. 29-30 akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 20 września 2019 roku złożył wnioskodawca, zarzucając zaskarżonej decyzji błędną interpretację przepisów prawa materialnego - ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, a w konsekwencji przyjęcie, że wnioskodawca nie spełnia wskazanych w ustawie kryteriów do przyznania świadczenia przedemerytalnego.

/odwołanie – k. 3-4/

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego odwołanie, wskazując argumenty tożsame z podanymi w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 5/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. W. urodził się (...).

/okoliczność bezsporna/

Wnioskodawca posiada 35 lat 2 miesiące i 5 dni okresów składkowych:

- od 13.11.1975 do 22.03.1977,
- od 06.07.1977 do 26.01.1978,
- od 23.11.1978 do 26.06.1981,
- od 29.07.1985 do 18.02.1986,
- od 11.03.1986 do 31.08.1987,
- od 01.10.1987 do 29.02.1988,
- od 16.03.1988 do 31.01.1991,
- od 02.02.1991 do 30.11.2004,
- od 14.12.2004 do 13.06.2005,

- od 02.11.2006 do 30.06.2007,
- od 06.08.2007 do 04.11.2012,
- od 10.01.2013 do 06.06.2015,
- od 01.07.2015 do 01.11.2016,
- od 11.09.2017 do 15.01.2019.

/okoliczność bezsporna, nadto: zestawienie – k. 27 akt ZUS/

M. W. pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy w okresie od 1 września 2005 roku, ostatnio na podstawie decyzji z dnia 15 grudnia 2015 roku, na mocy której Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał M. W. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 1 grudnia 2015 roku do dnia 30 listopada 2018 roku.

/decyzja - k. 164 akt rentowych ZUS/

Decyzją z dnia 23 stycznia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił M. W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na to, że orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia 17 stycznia 2019 roku nie został on uznany za niezdolnego do pracy.

/decyzja - k. 185 akt rentowych ZUS, orzeczenie komisji lekarskiej - j k. 184 akt rentowych ZUS, orzeczenie lekarza orzecznika ZUS – k. 183 akt rentowych ZUS/

M. W. odwołał się od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z ZUS z 18 grudnia 2018 do komisji lekarskiej ZUS. Nie odwoływał się natomiast od decyzji z dnia 23 stycznia 2019 roku.

/okoliczność bezsporna/

Zaświadczeniem z dnia 12 sierpnia 2019 roku stwierdzono, że od dnia 1 lutego 2019 roku M. W. jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ł. jako bezrobotny. M. W. jest w trakcie poszukiwania pracy i nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bądź zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych.

/zaświadczenie – k. 5-6 akt ZUS/

W dniu 12 sierpnia 2019 roku M. W. złożył wniosek o świadczenie przedemerytalne.

/wniosek - k. 1 – 3 akt ZUS/

W okresie od 11 września 2017 roku do 15 stycznia 2019 roku M. W. świadczył pracę na podstawie umowy zlecenia.

/okoliczność bezsporna/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o niesporne w sprawie dowody z dokumentów zawartych w aktach ZUS i załączonych do akt sprawy. Stan faktyczny w niniejszej sprawie nie był w istocie przedmiotem sporu między stronami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się zasadne i skutkowało zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. 2017. 2148 t.j.) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która:

1) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta oraz 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

2) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, 1622 i 1818), zwanej dalej "ustawą o promocji zatrudnienia", w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, lub

3) do dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych", i za ten okres opłacała składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta i 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

4) zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 30 dni od dnia ustania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, pobieranej nieprzerwanie przez okres co najmniej 5 lat, i do dnia, w którym ustało prawo do renty, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

4a) zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 60 dni od dnia ustania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220, z późn. zm.), lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 oraz z 2019 r. poz. 1818), pobieranych nieprzerwanie przez okres co najmniej 365 dni, jeżeli utrata prawa do nich była spowodowana śmiercią osoby, nad którą opieka była sprawowana, i do dnia, w którym ustało prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

5) do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn, lub

6) do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust. 1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o emeryturach i rentach z FUS".

Art. 2 ust. 3 stanowi zaś, że świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1. nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
2. w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
3. złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Osoba ubiegająca się o prawo do świadczenia przedemerytalnego musi spełniać łącznie przesłanki wymienione w art. 2 ust. 1 i wymienione w ust. 3 art. 2.

Zgodnie z art. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, następujące okresy:

- 1) składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) nieskładkowe, o których mowa w art. 7.

Przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

Zgodnie z art. 6 cytowanej ustawy okresami składkowymi są m.in. okresy:

- ubezpieczenia (pkt.1)
- opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości określonej w przepisach o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych, w przepisach wymienionych w art. 195 pkt 1-4 i 8, w przepisach o adwokaturze, w przepisach o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz w przepisach o pomocy społecznej (pkt. 2).

W niniejszej sprawie wnioskodawca domaga się przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 4 w/w ustawy wskazując, iż spełnia wszystkie warunki wskazane w powołanym przepisie. Nie mogły mieć zatem znaczenia dla oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji okoliczności wskazane w jej uzasadnieniu dotyczące nieudokumentowania sposobu rozwiązania pracy z ostatnim pracodawcą skoro wnioskodawca wiązał prawo do świadczenia przedemerytalnego nie z ustaniem zatrudnienia, lecz ustaniem prawa do renty. W sprawie nie znajdzie zatem zastosowania art. 2 ust. 1 pkt 5 cytowanej ustawy.

W świetle art. 2 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych przesłankami prawa do świadczenia przedemerytalnego są:

1. pobieranie renty z tytułu niezdolności do pracy przez okres co najmniej 5 lat;
2. zarejestrowanie się we właściwym urzędzie pracy w ciągu 30 dni od dnia ustania prawa do renty;
3. ukończenie co najmniej 60 lat – przy czym warunek ten musi zostać spełniony na dzień ustania prawa do renty,
4. osiągnięcie okresu uprawniającego do emerytury w wymiarze co najmniej 25 lat.

Konieczne jest nadto, by osoba wnioskująca o zasiłek przedemerytalny:

5. pobierał zasiłku dla bezrobotnych przez okres co najmniej 180 dni;

6. nadal był zarejestrowany jako osoba bezrobotna;

7. w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;

8. złożył wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na stwierdzenie, iż w odniesieniu do wnioskodawcy M. W. zostały spełnione wszystkie wymienione wyżej przesłanki. Po pierwsze, odwołujący się pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy przez okres 13 lat i 2 miesięcy (od 1 września 2005 roku do 30 listopada 2018 roku). Po drugie zarejestrował się we właściwym urzędzie w ciągu 30 dni od dnia ustania prawa do renty. Zaznaczyć przy tym należy, iż w przypadku gdy ustanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy ma charakter sporny, za datę ustania prawa do renty należy uznać datę uprawnomocnienia się decyzji organu rentowego albo wyroku sądu ubezpieczeń społecznych w przedmiocie prawa do renty. W niniejszej sprawie orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z 18 grudnia 2018 roku stwierdzono, iż M. W. nie jest niezdolny do pracy. Od orzeczenia tego skarżący wniósł odwołanie, na skutek którego w dniu 17 stycznia 2019 roku komisja lekarska ZUS orzekła o braku niezdolności do pracy M. W.. W oparciu o to orzeczenie Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją wydaną w dniu 23 stycznia 2019 roku wydał decyzję odmawiającą M. W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Mając zatem na względzie fakt, iż ubezpieczony zarejestrował się w charakterze bezrobotnego w dniu 1 lutego 2019 roku, należało uznać, iż termin 30-dniowy został zachowany. Po trzecie, w dniu ustania prawa do renty M. W. miał ukończony 61 rok życia. Po czwarte, wnioskujący posiada okresy składkowe uprawniające do emerytury w wymiarze przekraczającym 25 lat – wnioskodawca wykazał ponad 35 lat okresów składkowych. Podkreślić jednocześnie należy, iż wszystkie wskazane okoliczności pozostawały bezsporne między stronami.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił na potwierdzenie pozostałych przesłanek prawa do świadczenia przedemerytalnego, wskazanych w art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Bezsporne było, iż M. W. pobierał zasiłek dla bezrobotnych przez okres co najmniej 180 dni, nadal jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna, a w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia w rozumieniu cytowanej ustawy oraz złożył wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W tym miejscu odnieść należało się do zasadniczej przyczyny wydania przez organ rentowy decyzji o odmowie prawa do świadczenia przedemerytalnego, jakim – jak wynika z uzasadnienia zaskarżonej decyzji – było stwierdzenie braku ciągłości i kolejności zdarzeń o jakich mowa w art. 2 ust. 3 analizowanej ustawy, a konkretnie fakt świadczenia przez wnioskodawcę pracy na podstawie umowy zlecenia w okresie pomiędzy ustaniem prawa do renty a uzyskaniem statusu osoby bezrobotnej. Zdaniem Sądu argumentacja organu rentowego w tym zakresie była całkowicie chybiona i nie znajduje oparcia w przepisach ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Podkreślić należy, iż w przepisach wskazanej ustawy ustawodawca nie posłużył się żadnym zwrotem wskazującym na konieczność bezpośredniego następstwa ustania stosunku pracy i pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Tym samym uznać trzeba, że sformułowany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wymóg zachowania ciągłości zdarzeń uzasadniających przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego ma charakter wyłącznie kryterium pozaustawowego. Brak jest zatem podstaw do uznania, że wykonywanie przez M. W. umowy zlecenie w okresie pomiędzy ustaniem prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy oraz uzyskaniem statusu osoby bezrobotnej wyłącza możliwość uzyskania przez niego prawa do świadczenia przedemerytalnego. Takiego warunku analizowany przepis bowiem nie przewiduje (por uzasadnienie wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 2017 roku II UK 15/17 Legalis, Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 11 kwietnia 2019 roku III AUa 369/18, Legalis).

W tym stanie rzeczy należało uznać, iż w odniesieniu do M. W. spełnione zostały wszystkie przesłanki prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek osoby zainteresowanej, od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 3 (tj. dowody uzasadniające prawo do świadczenia przedemerytalnego, w tym decyzja o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub informację o upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 2 ust. 3, a także dowody wymagane do ustalenia prawa do emerytury oraz jej wysokości, określone przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

Wnioskodawca złożył wniosek o świadczenie przedemerytalne w dniu 12 sierpnia 2019 roku.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał M. W. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 13 sierpnia 2019 roku.